



2025/1307

9.7.2025

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2025/1307

z dne 2. julija 2025

**o davčnih spodbudah v podporo dogovoru o čisti industriji in glede na okvir za državno pomoč
v okviru dogovora o čisti industriji**

EVROPSKA KOMISIJA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropska komisija je 29. januarja 2025 objavila sporočilo o kompasu za konkurenčnost ⁽¹⁾, v katerem so navedeni prednostni ukrepi za oživitev gospodarske dinamike v Evropi. Ta določa tri nujne elemente preobrazbe za krepitev konkurenčnosti: (1) premostitev inovacijske vrzeli; (2) skupni načrt za razogljčenje in konkurenčnost ter (3) zmanjšanje pretirane odvisnosti in povečanje varnosti.
- (2) Evropska komisija je 26. februarja 2025 objavila sporočilo o dogovoru o čisti industriji ⁽²⁾. V njem je predstavljena poslovna upravičenost razogljčenja kot vira rasti in blaginje. Dogovor o čisti industriji temelji na kompasu za konkurenčnost in njegovem stebru razogljčenja ter zagotavlja skupni načrt za razogljčenje in konkurenčnost. Potrjuje zavezanost EU zastavljenim podnebnim ciljem, saj ponuja jasne poslovne spodbude za razogljčenje industrije v Evropi, tudi s praksami krožnega gospodarstva, in s tem povečanje konkurenčnosti EU. Cilj tega dogovora je torej v krovni strategiji za rast združiti podnebne ukrepe in konkurenčnost, hkrati pa tudi povečati odpornost Evrope. Poudarek daje (1) energijsko intenzivnim panogam, ki potrebujejo nujno podporo pri razogljčenju, elektrifikaciji in povečanju krožnosti ter se soočajo z visokimi stroški energije, nelojalno svetovno konkurenco in kompleksnimi predpisi, kar omejuje njihovo konkurenčnost, ter (2) sektorju čistih tehnologij, ki je jedro prihodnje konkurenčnosti in nujen za industrijsko preobrazbo, razogljčenje in spodbujanje krožnega gospodarstva.
- (3) Mobilizacija sredstev za spodbujanje zasebnih naložb je ključnega pomena za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. EU mora obseg svojih letnih naložb v energijo, industrijske inovacije in širitev ter prometni sistem povečati za približno 480 milijard EUR v primerjavi s prejšnjim desetletjem ⁽³⁾. V zvezi s tem je pomembno, da elementi sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb v državah članicah, ki vplivajo na odločitve o zasebnih naložbah, določajo cenovne signale, ki podpirajo čisti poslovni model in ne ogrožajo drugih politik razogljčenja.
- (4) Davčne spodbude so lahko namenjene splošnim naložbenim ciljem in ciljem rasti ali specifičnim ciljem, na primer za podporo uvajanju novih čistih tehnologij ali za spodbujanje naložb v razogljčenje industrije. Podjetja lahko torej spodbudijo k naložbam v čista sredstva in tehnologije, ki so strateškega pomena za prehod na razogljčeno in krožno gospodarstvo.
- (5) V sporočilu o dogovoru o čisti industriji je bilo napovedano, da bo Komisija državam članicam priporočila ustrezne davčne ukrepe za podporo čistim naložbam, vključno s krajšimi obdobji amortizacije za sredstva čiste tehnologije in uporabo davčnih dobropisov za podjetja v strateških sektorjih za čisti prehod.
- (6) Novi okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji ⁽⁴⁾ omogoča dodeljevanje potrebne in sorazmerne državne pomoči, ki privablja zasebne naložbe. Ker se to lahko nanaša tudi na davčne ukrepe, kadar ukrepi iz tega priporočila vključujejo državno pomoč, je treba države članice opozoriti, da okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji zagotavlja ustrezna pravila o združljivosti. Zato je treba v takih primerih to priporočilo brati v povezavi z navedenim okvirom.

⁽¹⁾ COM(2025) 30 final.

⁽²⁾ COM(2025) 85 final.

⁽³⁾ SWD(2023) 68 final – med letoma 2021 in 2030.

⁽⁴⁾ C(2025) 7600 final. Priporočilo Komisije z dne 25. junija 2025 o davčnih spodbudah v podporo dogovoru o čisti industriji in glede na okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.

- (7) Poslovna upravičenost razogljičenih proizvodov je odvisna od več dejavnikov. Davčne spodbude bi bilo treba obravnavati kot en element razvijajoče se kombinacije politik, ki vključuje tudi medsektorske ukrepe, kot sta oblikovanje cen ogljika in obdavčitev energije, ter konkretne ukrepe na strani povpraševanja. Podjetja bodo potrebne naložbe izvajala le, če bodo prepričana, da za njihove proizvode obstaja trg. Glede na razvijajočo se raven tehnološke pripravljenosti in s tem stroške zadevnih proizvodov bi bilo treba davčne spodbude, obseg olajšave, ki jo zagotavljajo, ter obseg upravičenih sredstev redno pregledovati, in sicer poleg spoštovanja okvira za državno pomoč, kjer je ustrezno. Pri tem postopku pregleda bi bilo treba upoštevati, da je za podjetja zaželeno stabilnost in predvidljivost pravil o amortizaciji, ki se uporabljajo za njihove naložbe in sredstva.
- (8) Vsebina tega priporočila upošteva ciljno usmerjena posvetovanja z državami članicami in deležniki iz določenih sektorjev, ki so pomembni za doseganje ciljev dogovora o čisti industriji. Upošteva tudi odgovore na javno posvetovanje, ki je bilo izvedeno o okviru za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji ter je vključevalo povratne informacije o davčnih spodbudah iz tega priporočila ⁽⁹⁾.
- (9) To priporočilo določa skupna vodilna načela za usmerjanje držav članic pri uvajanju davčnih spodbud za prispevanje k ciljem dogovora o čisti industriji, pri čemer se osredotoča predvsem na možnosti politike, povezane z davkom od dohodkov pravnih oseb. Podpora za uvajanje čistih tehnologij in razogljičenje industrije se med državami članicami razlikuje. Da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za podjetja na celotnem notranjem trgu in povečali pravno varnost, bi morale davčne spodbude, kolikor je to mogoče, slediti skupnim vodilnim načelom.
- (10) Podrobnosti o obsegu, vrsti in zasnovi davčnih spodbud, uporaba katerih se predlaga v priporočilu, temeljijo na načelih, da bi morale biti davčne spodbude stroškovno učinkovite, dobro ciljno usmerjene, enostavne za razumevanje in uporabo za podjetja in uprave ter zagotavljati zanesljivo in pravočasno podporo podjetjem, ki sprejemajo odločitve o čistih naložbah. Učinek davčnih spodbud je največji, kadar so lahko podjetja, ki sprejemajo odločitve o čistih naložbah, prepričana, da bodo prejela polno vrednost spodbude, vzpostavljene v državi članici, in da bodo koristi prejela razmeroma kmalu po izvedbi naložbe. Priporočilo zato za čiste naložbe predlaga uporabo pravil o pospešeni davčni amortizaciji in prenosu izgub v prihodnje obdobje. Prav tako priporoča, naj države članice, kjer je to izvedljivo v okviru nacionalnega davčnega sistema, poskrbijo, da bodo davčni dobropisi vračljivi in/ali da se bodo lahko izravnali s širšim naborom davkov, kot je davek od dohodkov pravnih oseb.
- (11) Empirični dokazi kažejo, da so davčne spodbude, ki temeljijo na odhodkih, stroškovno učinkovitejše sredstvo za ustvarjanje dodatnih naložb kot davčne spodbude, ki temeljijo na dohodkih, kot so znižane stopnje davka od dohodkov pravnih oseb ali posebne ureditve za obdavčitev intelektualne lastnine. Davčne spodbude, ki temeljijo na odhodkih, se lahko odbijejo od davčne osnove, na primer pospešena amortizacija, ali od davka, ki ga je treba plačati, na primer davčni dobropisi. To priporočilo se osredotoča na davčne spodbude, ki temeljijo na odhodkih.
- (12) Davčne spodbude, ki se odbijejo od davčne osnove, so lahko v obliki pospešene amortizacije, ki ima lahko znatne pozitivne učinke na produktivne naložbe. Pravila o amortizaciji so temeljna značilnost večine sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb in znatno vplivajo na davčno osnovo. Pravila o počasnejši davčni amortizaciji zmanjšujejo realno vrednost davčne olajšave za naložbe za podjetja zaradi inflacije in stroškov kapitala podjetja. Pospešena amortizacija omogoča, da se za davčne namene priznajo višji stroški amortizacije v zgodnjih letih življenjske dobe sredstva. Zato deluje kot odlog davka in ne kot znižanje zneska davka, ki ga je treba nazadnje plačati.
- (13) Takošnje priznavanje stroškov je ena od najugodnejših oblik pospešene amortizacije za davčne zavezanec, pri katerem ima davčni zavezanec pravico priznati celoten amortizirljivi znesek kot odbitek za davčne namene v davčnem letu, v katerem se izvede naložba. S tem se zmanjša davčna osnova podjetja v davčnem letu naložbe, zaradi česar se zmanjša davčna obveznost in sprostijo sredstva za morebitne naložbe. Zato pravila o takojšnjem priznavanju stroškov in pospešeni davčni amortizaciji podjetjem zagotavljata prednost denarnega toka ter zmanjšujeta ali odpravljata negativen učinek davka od dohodkov pravnih oseb na zadevne naložbene odločitve.

⁽⁹⁾ Glej: https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2025-cisaf_en.

- (14) „Diskrecijska“ ali „prožna“ amortizacija podjetjem omogoča, da amortizirajo sredstva takrat, ko jim to ustreza, na primer da odložijo takojšnje priznavanje stroškov, če nimajo dovolj obdavčljivega dohodka, da bi ga lahko v celoti izkoristila v danem letu.
- (15) Davčne spodbude, ki jih je mogoče izravnati z zneskom davka, ki ga je treba nazadnje plačati, so davčni dobropisi. Pri davčnih dobropisih, ki temeljijo na odhodkih, se znesek dobropisa izračuna glede na odhodke, ki so dejansko nastali pri izvedbi zadevne naložbe. Davčni dobropisi delujejo predvsem v okviru sistema davka od dohodkov pravnih oseb. Uspešnost in učinkovitost davčnih dobropisov pri spodbujanju dodatnih produktivnih naložb sta odvisni od izbir pri zasnovi, vključno z obsegom zagotovljene olajšave in prožnosti, ter od gospodarskega okvira, v katerem so uvedeni. Nekateri davčni dobropisi imajo lahko podoben učinek kot nepovratna sredstva; v tem primeru bi morale države članice skrbno preučiti, ali in v kakšnih okoliščinah je uporaba davčnih dobropisov oziroma nepovratnih sredstev najprimernejša oblika podpore za naložbe.
- (16) Nekateri davčni zavezanci lahko ustvarijo izgubo ali skromen obdavčljivi dobiček v letu, v katerem se izvede naložba, ali v nekaterih naslednjih letih. V tem primeru davčni zavezanci na začetku morda ne bodo mogli v celoti izkoristiti določb o takojšnjem priznavanju stroškov ali pospešeni amortizaciji ali izravnati vrednosti davčnega dobropisa zaradi nezadostne obveznosti za davek od dohodkov pravnih oseb v zadevnem letu. Da bi lahko vsi davčni zavezanci v celoti in enako izkoristili politiko davčnih spodbud, se države članice spodbuja k izvajanju ugodnih določb, ki podjetjem omogočajo prenos izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednje obdobje, in sicer za štiri leta. Države članice se tudi spodbuja, naj preučijo možnost, da se podjetjem omogoči prožnost, da odbijejo del zneska ali skupni znesek naložbe kot amortizacijo za davčne namene v prvem ali katerem koli naslednjem davčnem letu. Kadar je to izvedljivo v okviru njihovega nacionalnega sistema, bi morale države članice razmisliti o tem, da bi podjetjem omogočile, da davčne dobropise izravnavajo s širšim naborom davkov. Poleg tega se države članice spodbuja, naj preučijo možnosti, da se zagotovi vračljivost vseh zneskov davčnih dobropisov, ki po štirih letih ostanejo neizrabljeni.
- (17) Komisija je 5. marca 2025 objavila sporočilo o akcijskem načrtu za avtomobilski sektor⁽⁶⁾ in sporočilo o razogljičenju voznih parkov podjetij⁽⁷⁾. Napovedala je tudi zakonodajno pobudo za razogljičenje voznih parkov podjetij (do konca leta 2025), priporočilo o fiskalnih in nefiskalnih spodbudah na strani povpraševanja (za leto 2026) ter naložbeni načrt za trajnostni promet. Nujno je, da evropska avtomobilska industrija ne le sodeluje v prehodu na brezemisijška vozila, temveč ga tudi oblikuje. Zlasti lahko pospeševanje uporabe brezemisijških vozil v voznih parkih podjetij koristi evropski avtomobilski industriji ter pripomore k povečanju njene konkurenčnosti in odpornosti. Na splošno je za službene avtomobile davčna obravnava ključni dejavnik pri določanju izbire vozil. Davčni ukrepi, kot so davčne spodbude in načela iz tega priporočila, so zato pomembna priložnost za pospešitev prehoda na brezemisijška vozila.
- (18) Enostavni, hitri in učinkoviti upravni postopki so pomembni za povečanje uporabe davčnih spodbud in zagotavljanje, da podjetja pri odločanju o naložbi v celoti upoštevajo koristi, ki jih bodo te zagotovile. Državam članicam se zato priporoča, naj čim bolj omejijo upravna bremena, povezana z uporabo davčnih spodbud, hkrati pa jih zasnujejo tako, da se zagotovi, da bodo podjetja lahko pravočasno izkoristila celotno vrednost spodbude. Kot je v dogovoru o čisti industriji poudarjeno tako za energijsko intenzivne panoge kot čiste tehnologije, je pomembno, da imamo zmožnost proizvodnje tehnologij prihodnosti v Uniji.
- (19) Akt o neto ničelni industriji bo sicer povečal konkurenčnost sektorja neto ničelnih tehnologij, privabil naložbe in izboljšal dostop do trga za čiste tehnologije v EU, vendar bo za nekatere naložbe v čiste tehnologije morda potrebna dodatna podpora, da se zagotovi povečanje zmogljivosti v Uniji. To bi omogočilo pospešitev neto ničelnega prehoda in povečanje evropske odpornosti na tem področju, zlasti za okrepitev evropske vrednostne verige na področju čiste tehnologije, kar bi prispevalo k doseganju 40-odstotne referenčni vrednosti, določene v aktu o neto ničelni industriji. Poleg zgornjih vidikov odpornosti se države članice spodbuja, naj upoštevajo cilje socialne politike ter predvidijo spremembe, ki bodo posledica prehoda na neto ničelno gospodarstvo, in spodbujajo pravične rezultate na trgu dela, kot so poštene plače, dostojni delovni pogoji, usposabljanje in pravični prehodi med zaposlitvami. To bo prispevalo k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest in njihovi trajnosti ter k neto ničelnim ciljem.

⁽⁶⁾ COM(2025) 95 final.

⁽⁷⁾ COM(2025) 96 final: Vozni park podjetij v zakonodaji EU zdaj ni opredeljen. V tem sporočilu se za vozila podjetij štejejo vsa vozila, ki jih registrira pravni subjekt (v nasprotju s fizično osebo). Razen reševalnih vozil, gasilskih vozil itd.

- (20) Nekatere države članice bodo morda morale upoštevati začasne ali stalne fiskalne stroške uporabe davčnih spodbud za spodbujanje čistih naložb. V tem primeru imajo države članice na voljo možnost, da preučijo možnosti za zmanjšanje davčnih vrzeli. To bi lahko vključevalo izvedbo ocene stroškov in koristi obstoječih davčnih izdatkov, zlasti tistih, ki morda niso stroškovno učinkoviti, lahko spodbujajo porabo fosilnih goriv in/ali morda določajo spodbude, ki niso usklajene s cilji dogovora o čisti industriji in Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ (evropska podnebna pravila). Za zagotovitev skladnosti in učinkovitosti kombinacije politik je ključno, da se davčne spodbude za čiste naložbe kombinirajo z drugimi politikami, ki še naprej zagotavljajo ustrezne cenovne signale za dejavnosti z negativnimi okoljskimi zunanjimi učinki, vključno s postopnim opuščanjem subvencij za fosilna goriva. Prizadevanja za izboljšanje izpolnjevanja davčnih obveznosti lahko prispevajo tudi k izravnavi stroškov podpore za čiste naložbe, hkrati pa zagotovijo, da bo splošna davčna mešanica bolj spodbujala naložbe in rast.
- (21) Države članice bi morale v okviru usklajevanja politik, predvidenega v dogovoru o čisti industriji, Komisijo obvestiti o nacionalnih ukrepih, sprejetih za izvajanje tega priporočila, in o njihovi dejanski uporabi s strani davčnih zavezancev. Pomembno je redno ocenjevati učinkovitost davčnih spodbud. Po potrebi se lahko obstoječi postopki in forumi EU, vključno s strokovno skupino za strukture davčnih sistemov ali delovno skupino IV, prav tako uporabijo za podporo spremljanju izvajanja priporočila in izmenjavo dobrih praks, tudi z uporabo digitalnih rešitev za povečanje preglednosti in učinkovitosti. Ti koraki bodo Komisiji poleg tega omogočili redno poročanje o ukrepih držav članic za izvajanje priporočila, tudi pri natančnem spremljanju napredka pri razogljčenju in konkurenčnosti, doseženega v okviru dogovora o čisti industriji, v njenem letnem poročilu o konkurenčnosti enotnega trga.
- (22) Ukrepi, ki jih države članice izvajajo na podlagi tega priporočila, ne posegajo v člena 107 in 108 PDEU.
- (23) Kadar davčne spodbude, uvedene za izvajanje tega priporočila, vključujejo državno pomoč, okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji določa poseben sklop pogojev za združljivost pomoči z notranjim trgom ⁽⁹⁾. Zlasti se lahko v skladu z oddelkom 6.1 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji odobrijo davčni dobropisi do določenih zgornjih mej za spodbujanje proizvodne zmogljivosti čistih tehnologij. Poleg tega se lahko državna pomoč, med drugim v obliki davčnih dobropisov, dodeli za podporo razogljčenju industrije pod pogoji iz oddelka 5 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.
- (24) Kadar se državna pomoč dodeli s pospešeno ali prožno amortizacijo za podporo povpraševanju po opreми za neto ničelne tehnologije, so v oddelku 6.3 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji določeni pogoji, pod katerimi se bodo take davčne spodbude štejele za združljive z notranjim trgom. Oddelek 6.3 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji zlasti določa, da morajo biti sredstva nova in se morajo uporabljati predvsem za dejavnosti upravičencev.
- (25) Kadar državna pomoč v obliki davčnih spodbud za izvajanje tega priporočila ne spada na področje uporabe okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji, lahko države članice upoštevajo tudi druge razloge za združljivost v skladu s členom 107 PDEU. Če spodbude izpolnjujejo zahteve iz Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 (uredba o splošnih skupinskih izjemah) ⁽¹⁰⁾, zlasti oddelka 7 poglavja III, so izvzete iz obveznosti priglasitve. Drugi ukrepi se lahko priglasijo v skladu s Smernicami o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo. Komisija spodbuja države članice, naj v celoti izkoristijo obstoječe možnosti za doseganje skupnih ciljev dogovora o čisti industriji, in bo take primere obravnavala prednostno –

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredbe (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁽⁹⁾ Priporočilo je treba brati v povezavi z okvirom za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji in vsemi njegovimi spremembami, ki bi lahko bile sprejete v prihodnjih letih.

⁽¹⁰⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>). Poleg tega bo prihodnji pregled uredbe o splošnih skupinskih izjemah poenostavil njene pogoje in upravljanje.

PRIPOROČA:

1. Splošna načela

- 1.1 To priporočilo določa skupna vodilna načela za usmerjanje držav članic pri uvajanju in zasnovi davčnih spodbud za prispevanje k ciljem dogovora o čisti industriji. Cilj priporočila je podpreti čiste naložbe, tj. naložbe v proizvodno zmogljivost na področju čistih tehnologij, povpraševanje po čistih tehnologijah in razogljčenje industrije kot del širše, razvijajoče se kombinacije politik.
- 1.2 Določbe priporočila ne posegajo v člena 107 in 108 PDEU ter v veljavni okvir za državno pomoč. To vključuje zlasti okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji. Pri izvajanju tega priporočila in kolikor davčni ukrepi vključujejo državno pomoč in zajemajo enako področje uporabe kot okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji, ustrezni oddelki zadevnega okvira določajo pogoje za združljivost pomoči z notranjim trgovom⁽¹⁾ na podlagi člena 107(3), točka (c), Pogodbe. Državam članicam se priporoča, da po potrebi upoštevajo začasno naravo okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.
- 1.3 Pri uvajanju davčnih spodbud, katerih namen je prispevati k ciljem dogovora o čisti industriji, se države članice močno spodbuja, naj take spodbude oblikujejo ob ustreznem upoštevanju glavnih načel, na katerih temelji preudarna in stroškovno učinkovita uporaba davčnih spodbud v okviru trdnega in učinkovitega davčnega sistema.
- 1.4 Obseg, vrsta in zasnova davčnih spodbud, ki se zagovarjajo v tem priporočilu, temeljijo na načelu, da bi morale biti davčne spodbude stroškovno učinkovite, dobro ciljno usmerjene, enostavne za razumevanje in uporabo za podjetja in uprave, se ne bi smele uporabljati za naložbe v infrastrukturo za fosilna goriva in/ali stroje, ki jih poganjajo fosilna goriva, ter bi morale zagotavljati zanesljivo in pravočasno podporo podjetjem, ki sprejemajo odločitve o čistih naložbah. Spodbuja se, da se davčne spodbude za čiste naložbe oblikujejo tako, da bodo podjetja, ki sprejemajo naložbene odločitve, razmeroma hitro prejela vse ugodnosti spodbude, vzpostavljene v državi članici. Glede na to priporočilo za čiste naložbe predlaga uporabo pravil o pospešeni davčni amortizaciji, do takojšnjega priznavanja stroškov, in prenosu izgub v prihodnje obdobje. Prav tako priporoča, naj države članice, kjer je to izvedljivo v okviru nacionalnega davčnega sistema, poskrbijo, da bodo davčni dobropisi vračljivi in/ali da se bodo lahko izravnali s širšim naborom davkov, kot je davek od dohodkov pravnih oseb.
- 1.5 Države članice se tudi močno spodbuja, naj uvedbo davčnih spodbud, ki prispevajo k ciljem dogovora o čisti industriji, povežejo z nadaljnjimi ukrepi za zmanjšanje in postopno opuščanje subvencij za fosilna goriva.

2. Davčni dobropisi za zagotovitev zadostne proizvodne zmogljivosti na področju čistih tehnologij in za razogljčenje industrije

- 2.1 Državam članicam se priporoča, da zagotovijo davčno olajšavo v obliki davčnega dobropisa za naložbene projekte, ki ustvarjajo dodatno proizvodno zmogljivost za končne proizvode, glavne posebne komponente in kritične surovine, kot je navedeno v oddelku 6.1 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.
- 2.2 Pri dodeljevanju državne pomoči v obliki davčnih dobropisov za izvajanje točke 2.1 morajo države članice upoštevati pogoje združljivosti iz oddelka 6.1 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji. V skladu z njim se zlasti zahteva, da znesek pomoči ne presega 150 milijonov EUR na projekt in največje intenzivnosti pomoči v višini 15 % upravičenih stroškov, kadar naložbeni projekt poteka zunaj območij, ki prejemajo pomoč, ali 200 milijonov EUR oziroma 350 milijonov EUR na projekt in največje intenzivnosti pomoči v višini 20 % oziroma 35 % upravičenih stroškov, kadar naložbeni projekt poteka na določenem območju, ki prejema pomoč. Okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji omogoča tudi povečanje intenzivnosti pomoči, kadar projekte izvajajo mala in srednja podjetja.

⁽¹⁾ Pomoč se ne more nanašati na znižanje davkov ali dajatev, ki odražajo nujne stroške zagotavljanja energije ali povezanih storitev (na primer omrežnine ali plačila za financiranje mehanizmov zmogljivosti).

- 2.3 Državam članicam se prav tako priporoča, naj spodbujajo in zagotovijo davčno olajšavo v obliki davčnega dobropisa za naložbe, ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov ali izboljšujejo energijsko učinkovitost industrijskih dejavnosti, zlasti podjetjem, ki izvajajo in razkrivajo svoje načrte za prehod, usklajene z evropskimi podnebnimi pravili.
- 2.4 Pri dodeljevanju državne pomoči v obliki davčnih ugodnosti za izvajanje točke 2.3 morajo države članice upoštevati pogoje združljivosti iz oddelka 5 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji. V njem se zlasti zahteva, da znesek pomoči ne presega 200 milijonov EUR na projekt, razpon višine intenzivnosti pomoči pa je lahko od 20 % do 60 %, odvisno od vrste naložbe. Poleg tega določa, da je mogoče povečati intenzivnost pomoči, kadar projekte izvajajo mala in srednja podjetja ⁽¹²⁾.
- 2.5 Davčni dobropis, ki ustreza upravičenim stroškom, nastalim v davčnem letu, se odbije predvsem od davka od dohodkov pravnih oseb, ki ga mora plačati davčni zavezanec. Če se davčni dobropis v zadevnem davčnem letu ne izčrpa, se državam članicam priporoča, da dovolijo prenos preostalega zneska davčnega dobropisa v naslednje obdobje za štiri leta. Kadar je to izvedljivo v okviru njihovega nacionalnega sistema, bi lahko države članice davčnim zavezancem omogočile, da davčne dobropise izravnavajo z drugimi nacionalnimi davki, ki jih je treba plačati.
- 2.6 Če se uporabi prenos v naslednje obdobje in davčni dobropis v štirih letih še vedno ni izčrpan, se državam članicam priporoča, da davčnemu zavezancu takrat vrnejo preostali znesek. Kadar je ustrezno, je treba pri takem vračilu upoštevati določbe o kvalificiranih vračljivih davčnih dobropisih iz Direktive Sveta (EU) 2022/2523 ⁽¹³⁾.

3. Večji davčni dobropisi za naložbene projekte, ki prispevajo k odpornosti

- 3.1 Brez poseganja v pogoje združljivosti iz oddelka 6.1 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji se države članice spodbujajo, da pri oblikovanju davčnih dobropisov za naložbene projekte iz točke 2.1 vključijo cilje politike odpornosti, če so take vključitve v skladu s pravom Unije in mednarodnimi obveznostmi Unije. To se lahko izvede v obliki višjih davčnih dobropisov. V ta namen se države članice spodbujajo, da zlasti upoštevajo naslednje pogoje zasnove:
- (a) naložbeni projekt vodi do proizvodnje neto ničelnega končnega proizvoda ali neto ničelne glavne posebne komponente, ki je trenutno močno odvisna od ene same tretje države, v skladu z izvedbenim aktom in posodobljenimi informacijami, objavljenimi v skladu s členom 29(2) Uredbe (EU) 2024/1735 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾;
 - (b) naložbeni projekt je bil priznan kot strateški projekt v skladu s členoma 13 in 14 Uredbe (EU) 2024/1735;
 - (c) naložbeni projekt se nahaja na območju, ki so ga države članice določile kot pospeševalno dolino neto ničelne industrije v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2024/1735;
 - (d) naložbeni projekt je bil pozitivno ocenjen v okviru sklada za inovacije in mu je bil podeljen „pečat suverenosti“ iz člena 4 Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾ ali

⁽¹²⁾ Točki 154 in 155 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.

⁽¹³⁾ Direktiva Sveta (EU) 2022/2523 z dne 15. decembra 2022 o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine podjetij in velike domače skupine v Uniji (UL L 328, 22.12.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj>).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2024/1735 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev ekosistema proizvodnje neto ničelnih tehnologij Evrope in spremembi Uredbe (EU) 2018/1724 (UL L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (e) naložbeni projekt je bil priznan kot strateški projekt v skladu s členoma 6 in 7 Uredbe (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾.

4. Pospešena amortizacija za davčne namene za podporo povpraševanju po opreми za čisto tehnologijo, do celotnega in takojšnjega priznavanja stroškov

- 4.1 Državam članicam se priporoča, da zagotovijo davčno olajšavo v obliki pospešene amortizacije, do celotnega in takojšnjega priznavanja stroškov, za stroške, nastale v davčnem obdobju za nakup ali zakup opreme za čisto tehnologijo, kot je opredeljeno v točki 182 oddelka 6.3 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji.
- 4.2 Pri izvajanju točke 4.1 se državam članicam priporoča, naj dajo prednost popolni in takojšnji amortizaciji takih stroškov ali najvišji amortizacijski stopnji, dovoljeni v skladu z nacionalnimi davčnimi pravili. Kadar celotno takojšnje priznavanje stroškov ni dovoljeno, se državam članicam priporoča, naj dovolijo, da se znesek, ki je enak vsaj 30 % upravičenih stroškov, prizna v letu pridobitve.
- 4.3 Pri dodeljevanju državne pomoči v obliki pospešene amortizacije za izvajanje točk 4.1 in 4.2 morajo države članice upoštevati pogoje združljivosti iz oddelka 6.3 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji. To zlasti pomeni, da morajo biti sredstva nova in se morajo uporabljati predvsem za dejavnosti upravičencev. Nadalje zadevni okvir določa, da ni treba izračunati bruto ekvivalenta nepovratnih sredstev in da se lahko pospešena amortizacija zagotovi poleg katere koli druge državne pomoči ali podpore iz centralno upravljanih skladov Unije v zvezi z istimi upravičenimi stroški. Takojšnje priznavanje stroškov se ne bi smelo uporabljati za sredstva, ki se amortizirajo v obdobju, daljšem od 15 let ⁽¹⁷⁾.
- 4.4 Državam članicam se priporoča tudi, naj davčnim zavezancem, upravičenim do pospešene amortizacije, omogočijo prožnost, da se lahko odločijo o časovnem razporedu amortizacije, ki se bo uporabljal za skupni amortizirljivi znesek teh sredstev. Davčni zavezanci bi se nato lahko odločili za uporabo pravil standardne amortizacije, pospešeno amortizacijo za skupni amortizirljivi znesek teh sredstev, ali pa za pospešeno amortizacijo le za del tega zneska („diskrecijska amortizacija“).
- 4.5 Brez poseganja v uporabo pravil o državni pomoči bi lahko države članice razmislile o tem, da bi bila do pospešene amortizacije upravičena tudi brezemisijna vozila za vozne parke podjetij ⁽¹⁸⁾. Kadar taki ukrepi vključujejo državno pomoč, Uredba (EU) št. 651/2014 in zlasti poglavje III, oddelek 7, določa pogoje in pragove za združljivost pomoči z notranjim trgov in izvzetje iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) PDEU.

5. Povečana pospešena amortizacija za nakup opreme za čisto tehnologijo, ki prispeva k odpornosti

- 5.1 Ob ustreznem upoštevanju veljavnih pogojev združljivosti iz okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji ali uredbe o splošnih skupinskih izjemah se države članice spodbuja, naj zagotovijo najbolj ugodno obliko pospešene amortizacije za stroške pridobitve ali zakupa iz točk 4.1 in 4.5, ki prispevajo k odpornosti, če je taka obravnava v skladu s pravom Unije in mednarodnimi obveznostmi Unije.

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter spremembi uredb (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 in (EU) 2019/1020 (UL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

⁽¹⁷⁾ Točka 181 okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji, opomba 103.

⁽¹⁸⁾ COM(2025) 96 final: Vozni park podjetij v zakonodaji EU zdaj ni opredeljen. V tem sporočilu se za vozila podjetij štejejo vsa vozila, ki jih registrira pravni subjekt (v nasprotju s fizično osebo), razen reševalnih vozil, gasilskih vozil itd.

- 5.2 Da bi zagotovili, da podprti specifični neto ničelni končni proizvodi prispevajo k odpornosti, se države članice spodbuja, naj se pri izvajanju te točke zgledujejo po sekundarni zakonodaji, sprejeti na podlagi člena 29(2) Uredbe (EU) 2024/1735.

6. Izvajanje in poročanje

- 6.1 Države članice so pozvane, naj uporabljajo davčne spodbude, določene v tem priporočilu. Kot prvi korak so države članice pozvane, naj Evropsko komisijo do 31. decembra 2025 obvestijo o uvedenih ali napovedanih ukrepih za izvajanje tega priporočila, ter o vseh podobnih že veljavnih ukrepih in njihovih spremembah. Za namene poročanja in spremljanja izvajanja tega priporočila se bodo upoštevali tudi obstoječi forumi, zlasti strokovna skupina za strukture davčnih sistemov, in orodja za poročanje, zlasti skupni vprašalnik ES in OECD o davčnih reformah.
- 6.2 Državam članicam se priporoča, da redno ocenjujejo učinkovitost ukrepov, ki so jih sprejele za izvajanje tega priporočila, in izmenjujejo dobre prakse z uporabo obstoječega foruma EU.

V Bruslju, 2. julija 2025

Za Komisijo
Wopke HOEKSTRA
član Komisije
